

LITERATUUR-OVERZICHTEN.

WEEKBLADEN.

Münchener medizinische Wochenschrift, 1931, No. 13.

W. FÜRST. *Röntgenstrahlen und Blutschädigung.* — Na castratie van vrouwen door Röntgenstralen duurde het vroeger 10 weken, voordat het bloed weder normaal was. FÜRST nam hierbij na het teruggaan van een eerste sterke daling van het aantal leuco- en lymphocyten een tweede geringere daling waar. Sedert moderne toestellen (metalixbuizen) gebruikt worden, is deze daling minder duidelijk en het bloed al na 3 weken weder normaal. Door deze toestellen worden de ongewenschte stralen, die het lichaam buiten den doeltreffenden stralenkegel bereiken, tot een minimum beperkt.

H. MERKEL. *Ueber Zwillingsschwangerschaft und Blutgruppenforschung.* — In Zweden is veel besproken het geval van een tweelinggeboorte, waarbij het onderziek der bloedgroepen superfoecundatie zou hebben aan het licht gebracht. MERKEL bespreekt dit geval uitvoerig en toont aan, dat het bewijs hiervoor geenszins geleverd is.

F. BILSKI. *Ueber eine neue Methode der Funktionsprüfung des insuffizienten Herzens.* — Bij druk op het bovenste gedeelte van den buik gevoelt de lijder aan hartinsufficiëntie beklemming van de ademhaling: de zwaarte van de insufficiëntie is omgekeerd evenredig aan den druk, die noodig is om deze beklemming op te wekken. BILSKI heeft nu een toestel uitgedacht (afgebeeld), waarmee men dezen druk meten kan en aldus den graad van insufficiëntie in cijfers uitdrukken.

W. HILDEBRANDT. *Lungenauskultation bei Lungenrauchern.* — Bij personen, die tabaksrook regelmatig inhaleeren, kan men drieërlei afwijkingen aan de ademhalingsorganen vaststellen: chronische bronchitis, bronchospasmen en verslapping (verwijding en parese) der luchtpijptakken. Daar zij gepaard kunnen gaan met langdurige subfebriele temperatuursverheffingen, wordt vaak aan tuberculose gedacht. Men beperke bij hen het rooken niet, doch verbiede het geheel: subjectieve verbetering volgt op zijn vroegst na 4—6 weken.

H. BEER. *Macht Nikotin Abstinenzerscheinungen?* — Een patiënte met acute bronchitis bleef na herstel dezer ziekte zwak, onrustig, gedepimeerd enz. Zij was vóór haar ziekte gewoon veel sigaretten te rooken. Haar toestand wijzigde zich onmiddellijk ten goede, toen haar het rooken weder werd toegestaan.

F. HODER. *Die bakterizide Wirkung von Silargel und Adsorgan.* — Uit de proeven van HODER blijkt, dat silargel (chloorzilver-kiezelzuur-gel) even sterk adsorbeerend werkt als kool en bovendien een krachtig ontsmettend middel is. Het werkt het sterkst in een zuur medium. Therapeutisch wordt het aanbevolen bij allerlei maag- en darmaandoeningen en -infecties en bij vergiftigingen. Adsorgan is een combinatie van silargel met zilverkool en cacao.

E. FELS. *Reaktionslose Perforation eines Fremdkörpers durch den Uterus in die Bauchhöhle.*

B. KRISS. *Die Behandlung der Hyperemesis gravidarum mit Traubenzucker und Insulin.* — Bespreking van een zwaar geval van hyperemesis, waarbij zelfs het opheffen van de zwangerschap faalde en ten slotte het braken spoedig ophield na toediening van insuline en druivensuiker (2 maal daags een lavement van 150 cM³ eener 40 pCt. oplossing van druivensuiker en 15 eenheden insuline onderhuids).

W. STORM VAN LEEUWEN. *Allergische Krankheiten.* — Uitvoerig overzicht.

H. SCHWAN. *Ein besonderer Verband zur Behandlung der Fussdorsion.* — Afgebeeld.

C. SAASS. *Umstimmungstherapie des chronischen Ekzems.* — Warme aanbeveling van intraveneuse inspuitingen van detoxine (een uit huidepithelium bereid praeparaat), al of niet met plaatselijke aanwending van detoxinezalf. Door 10 ziektegeschiedenissen wordt de werking van detoxine gedemonstreerd. Men geve 10—15 cM³ intraveneus om de 2—3 dagen; nu, na 4—5 maanden, werden nog geen recidieven waargenomen.

B. MARTIN. *Der erworbene locus minoris resistentiae.*

SCHACHTNER. *Die Umsätze der Aerzte, Zahnärzte und Tierärzte.*

A. BIER. *Beiträge zur Heilkunde aus der Chirurgischen Universitätsklinik in Berlin. VIII. Abhandlung: Wesen und Grundlagen der Heilkunde. 3. Teil: Erklärung der generellen Physis (Schluss).*

K. ULRICH. Dr. JENNER, *der Entdecker der Kuhpockenimpfung. Eine literar-historische „Feststellung“.* — Met beantwoording door A. A. FRIEDLÄNDER.

La Presse médicale. 1931, No. 17.

PH. PAGNIEZ. *Le traitement des délirés alcooliques par la strychnine à hautes doses.* — Reeds in 1873 werd door LUTON aanbevolen delirium tremens met strychnine te behandelen, doch dit voortreffelijke middel is hierbij bijna geheel in vergetelheid geraakt. Schrijvers behandelden ermede 42 gevallen en zagen regelmatig in 24—48 uren den patiënt geheel kalmeeren. Zij spuiten om de 3 uren 2 mgr. sulfas strychnini in tot 10—16 mgr. in 24 uren; zoodra de patiënt kalmer wordt, spuiten zij met grootere tusschentijden in. Strychnine werkt antagonistisch tegen alcohol; bij niet-alcoholische deliria is het werkeloos.

E. GÉRAUDEL et D. M. GOMEZ. *Fibrillation auriculaire transitoire et déformation transitoire des ventriculogrammes au cours d'une crise de rhumatisme articulaire aigu.*

La Presse médicale. 1931, No. 18.

E. SACQUÉPÉE, M. LIÉGEOIS et J. FRICKER. *Etude d'une épidémie d'empoisonnements alimentaires.* — Uitvoerige bespreking van een in een kazerne waargenomen vleeschvergiftiging, die bij één patiënt doodelijk verliep: het lijkopeningsverslag van dezen patiënt wordt medegedeeld. De vergiftiging werd veroorzaakt door den bacil van AERTRYCKE, waarmede het vleesch, dat weinig doorbraden gebruikt werd, na het slachten moet zijn besmet. Merkwaardig was, dat 2 personen, die dit vleesch gebruikt hadden, doch tevoren flink alcohol hadden gedronken, vrij bleven van de ziekte.

P. OURY et P. GODARD. *Aspects et traitements de l'amibiase chronique.* — Uitvoerig overzicht.

PH. PAGNIEZ. *A propos de l'asthme: l'évolution des idées.* — Literatuuroverzicht.

La Presse médicale. 1931, No. 19.

ANDRÉ—THOMAS. *La chorée et la réfectivité pathologique de l'écorce cérébrale: à propos d'un cas d'hémichorée post-hémiplégique.* — Naar aanleiding van een geval wordt de pathologische physiologie der choreatische bewegingen behandeld. Het staat volgens ANDRÉ—THOMAS vast, dat aan deze een abnormale reflexprikkelbaarheid van de hersenschors ten grondslag ligt.

G. DELATER et R. HUGEL. *Insuffisance veineuse aiguë paroxystique douloureuse avec déséquilibre endocrino-neuro-végétatif.* — Een patiënte, die sedert een jaar lancineerende pijnen, voornamelijk in de beenen, gevoelde, waarbij telkens in het pijngebied een ader sterk opzwol. Zij vertoonde voorts een stoornis in het evenwicht der endocriene klieren (schildklier, bijniere, hypophysis). Na een behandeling met deze klierpreparaten verdwenen de pijnen.

P. SMIT.

Wiener klinische Wochenschrift. 1931, No. 13.

Originalabhandlungen. O. KREN und E. LÖWENSTEIN. *Zur Pathogenese der Hauttuberkulose und der Tuberkulide einschliesslich des Lupus erythematodes.* — Bij tuberculose van de huid, en haar verschillende vormen, vindt men regelmatig door kweeking volgens LÖWENSTEIN tuberkelbacillen in het bloed. De enting bij het dier is niet zóó regelmatig positief in uitkomst. Evenals vele huidtuberculosen in den zomertijd verbeteren en 's winters achteruitgaan, vindt men in den herfst minder standvastig bacillen in het bloed dan na afloop van den winter.

B. BUSSON. *Bemerkungen zum Tuberkelbazillennachweis aus dem Blute bei akutem Gelenksrheumatismus.* — Bij acute gewrichtstuberculose vindt LÖWENSTEIN in een belangrijk aantal gevallen tuberkelbacillen in het bloed; hier moet iets bijzonders aangenomen worden, want bacteriaemie bij deze in den regel genezende ziekte, waar men geen tuberculeuse afwijkingen in het lichaam vindt, en waarbij bovendien de entingsproef bij dieren in den regel negatief verloopt, is iets, dat indruischt tegen onze opvattingen. Er wordt gewezen op onderzoeksmogelijkheden voor avirulentie van die baccillen of voorkomen van remmingsstoffen in het bloed.

L. REITTER und E. LÖWENSTEIN. *Zur B. BUSSONS Bemerkungen zum Tuberkelbazillennachweis aus dem Blute bei akutem Gelenkrheumatismus.* — Verwijt, dat BUSSON geen feiten doch slechts mogelijkheden bespreekt.

F. HAMBURGER. *Zur Frage der Tuberkulose-Immunität.* Aanmerking op LÖWENSTEIN's publicatie (*W. Kl. W.S.* 1931 No. 8), daar drie op onjuiste gegevens van het onderzoek en op onvoldoende waardeering der kliniek berusten. KOCH's proef gelukte bij licht geïnfecteerden, de bacillen circuleeren bij reinfectie niet in groot aantal in het bloed. Dit zijn de hoofdaanmerkingen.

E. LÖWENSTEIN. *Zur Frage der Tuberkulose-Immunität.* — Antwoord met uitnoodiging om gemeenschappelijk de vraagstukken te onderzoeken, welke zich voordoen in het vraagstuk van de pathogenie der tuberculose, voordat het regelmatig voorkomen in het bloed bewezen is.

F. GAISEBÖCK. *Zur Wirksamkeit ätherischer Oele auf die Darmfunktion und ihre differential-diagnostische Verwertung.* — Onderzocht werd aqua carminativa d.i. een waterig distillaat van aetherische oliën bevattende kruiden; de kramp van de ringspieren van maag en darm wordt erdoor verminderd.

O. MARBURG. *Zur Pathogenese der Myasthenie (Mineralstoffwechsel-Thymus)* — Bij een geval van myasthenie kon een verhoogd gehalte van magnesium in het bloed aangetoond worden; dit wordt in verband gebracht met de glandula thymus, waar een depôt van magnesium bestaat en met de curare-werking van magnesium.

H. FINSTERER. *Die Chirurgie des Magenkarzinoms.* — Slot. In de gevallen, waar het gezwel nog niet op de andere organen verbreid was, werd met de resectie in 31 p.c.t. een gedurende vijf jaar bestaande recidiefvrije periode verkregen. De carcinomen, die uit een maagzweer ontstaan, zijn betrekkelijk ongunstig, zoodat hierin een aanwijzing ligt om ulcera te reseceeren.

A. F. HECHT. *Herzranke Kinder.* — Voordracht van den artsencursus.

C. EWALD. *Denkschrift des Gremiums der Direktoren und Vorstände der Wiener öffentlichen Krankenanstalten.*

Richtlinien für die Praxis. R. WASICKY. *Inwieweit können allgemeine Regeln für Rezepte gegeben werden?*

R. WASICKY. *Haben die magistraliter aufgesetzten Rezepte noch Berechtigung?*

J. ED. ST.

Hospitalstidende. 1931, No. 1.

V. GENNER og JOH. NIELSEN. *Leukohertosis et Kraurosis penis.* — Beschrijving van drie gevallen van de zoo zeldzame leucoplakie van het slijmvlies van den penis, welke ziekte het eerst in 1892 werd beschreven door PERRIUS.

HUF THOMSEN. *Blodtypebestemmelsens Værdi i Paternitetssager, hvor Moderens Type er ukendt.* — De vraag wordt onder het oog gezien of het mogelijk is zekere gevolgtrekkingen te maken met betrekking tot het vaderschap als om de een of andere reden het bloed van de moeder niet kan worden verkregen. Een schematische voorstelling wordt gegeven van de combinaties, die mogelijk zijn, waarbij ook wordt gebruik gemaakt van de in Denemarken bestaande verdeeling der verschillende types, wat het aantal betreft. In twee derde van de gevallen kan een antwoord worden gegeven op een der vragen: Kan de man de vader zijn of kan hij het niet zijn?

SVEND PETRI. *Om familiaer Forekomst af Leukose.* — De ziektegeschiedenissen van twee broeders met chronische lymphatische leucaemie. Zeer nauwkeurig is de geheele familie nagegaan, maar geen der leden leed ooit aan die ziekte.

Hospitalstidende. 1931, No. 2.

O. RAMLAU-HANSEN. *Bidrag til osteitis deformans PAGET's Kasuistik.* — Beschrijving van twee lijders aan die ziekte, die beiden in het begin voor iets anders werden gehouden, nl. voor lues en voor beginnende kwaadaardig gezwel. Exploratieve trepanatie maakte echter de diagnose duidelijk.

EKKERT PETERSEN. *Sympathectomia cervicalis ved angina pectoris.* — De beschrijving van nog een geval dat aantoonst, dat het mogelijk is bij angina pectoris een belangrijke verbetering te verkrijgen door operatie aan den halssympathicus.

CARL JOHAN JACOBSON. *Et Tilfælde af spontan Pneumothorax uden virkelig Feberreaktion eller Exsudat hos en Pt. med dobbeltsidig Pneumothorax.* — Een geval van spontanen pneumothorax zonder koortsreactie bij een patiënt met dubbelzijdigen kunstmatigen pneumothorax.

Hospitalstidende. 1931, No. 3.

A. ELDAHL. *Apparatus til fotografisk Registrering af Blodtryk og Oscillogrammer.* — Beschrijving van een toestel om den bloeddruk photographisch te registreeren.

O. RAMLAU-HANSEN. *Primære Carcinomer i de ekstrahepatiske Galdegange.* — De primaire carcinomen van de extrahepatische galwegen komen het meest voor bij mannen tusschen 40 en 70 jaar. In den regel wordt tevens een galsteen gevonden. In 33 pCt. der gevallen ontstaan metastasen. Het meest constante verschijnsel is de icterus.

Hospitalstidende. 1931, No. 4.

C. H. WÜRTZEN. *Tuberkuloseinfektion og Tuberkulosemorbidity blandt Sygeplejersken.* — Bij de leerling-verpleegsters in eenige ziekenhuizen in Kopenhagen werden in 4.7 pCt. tuberculeuse veranderingen gevonden (bij dienstplichtige jongelui van ongeveer dienzelfden leeftijd in 0.1 pCt.).

KUND O. MOLLER. *Diaetetisk Behandling af Hyperthyreose.* — Proeven op ratten toonden aan, dat bij hyperthyreose het dieet moet zijn een vet- en eiwitrijk voedsel, bevattende groote hoeveelheden vitamine, vooral A- en B-vitamine. En bovendien nog de noodige voedingszouten met een extra toegift van lactas calcicus. Proteïnen werken schadelijk.

Hospitalstidende. 1931, No. 5.

ERIK EINER FABER. *Necrologie.*

PETER DAMUS. *Esthiomène vulvae og dens Etiologie.* — In 1848 zijn voor het eerst 9 gevallen beschreven door HUGUIER van de *esthiomène de la vulve et du périnée*, welke ziekte gekarakteriseerd wordt door een of meer ulceraties in de vulva, die sterke neiging vertoonen zich in de omgeving uit te breiden. Thans wordt een geval medegedeeld van *esthiomène vulvae* met strictuur van het rectum en fistels. De oorzaak ervan is een lymphogranuloma inguinale. De behandeling bestaat in electrocoagulatie en afkrabbing van de granulaties in vulva en vagina.

E. DAHL-IVERSEN. *Eksperimentelle Undersøgelser over Osteosynthesis.* — Niet in het kort weer te geven.

Hospitalstidende. 1931, No. 6.

HUB CHRISTENSEN. *Diætetik og Tuberkulose met Sorlig Henblik paa Kalkstofskiitet og paa Vitaminernes Betjødning.* — Na een kort overzicht over de theoretische basis voor de dieetbehandeling volgens HERRMANNSDORFER worden 15 gevallen van longtuberculose beschreven die met dat dieet zijn behandeld. In alle gevallen was het resultaat negatief, wat wel moet worden toegeschreven aan het gebrek aan keukenzout, waardoor de eetlust der zieken sterk verminderde. De goede zijde van het dieet is de rijkdom aan vitaminen en wel vooral de vele verse groenten en de levertraan. De gewichtstoename bij tuberculoselijders is in den regel het grootst in Juli en Augustus, juist in dien tijd dat er het meeste groente is (vooral de vitaminerijke jonge aardappelen). Waarschijnlijk speelt het vitamine-C de grootste rol. De hoeveelheid serumkalk is bij tuberculoselijders gewoonlijk laag. Zeer laag bij ernstige gevallen. Men kan het verbeteren door toediening van levertraan of beter nog van utranol.

EINAR RUD. *Tilfælde af Dystrofia adiposo-genitalis med cerebello-spinale og ekstra-pyramidale Symptomen.* — Volgens de moderne beschouwingen is de het eerst door FRÖLICH beschreven *dystrophia adiposo-genitalis* geen nosologische eenheid. Bij den hier beschreven patiënt zijn er veranderingen in het centrale zenuwstelsel met spastisch paretische verschijnselen, zoo, dat de ziekte gelijkt op amyotrophische lateraalsclerose.

VILH. JENSEN. *Om Gelatine.* — Onderzoek van verschillende merken gelatine.